

Söndagen före Domsöndagen

Tom Hardts postilla, andra årgången

Evangelium: Luk. 12:35–40.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Över denna söndag före domsöndagen, då Jesus i evangeliet för oss från altaret förkunnat om de visa och fåvitska jungfrurna, om avfallets möjlighet, står rubriken och predikoämnet "Vaksamhet". Det är en direkt upprepning av Jesu avslutande och sammanfattande ord i evangeliet: "Vaken fördenskull; ty I veten icke dagen, ej heller stunden". Denna uppmaning är ingenting, som bara hör hemma på kyrkoårets sista söndagar och i sammanhang med utläggningen av yttersta domen. Det är en uppmaning, som är en del av det kristna livet, och som vi hör i katekesens ord om dopet: "Det betyder, att den gamla människan i oss skall genom daglig ånger och bättring förkvävas och dödas med alla synder och onda lustar och en ny människa dagligen framkomma och uppstå, vilken i rättfärdighet och helighet skall leva inför Gud evinnerligen". Det är i denna dagliga bättring, som vi visar den rätta, bibliska vaksamheten. Den sker alltid med domens dag inför ögonen, i så motto att det aldrig kan ges något uppskov med bättringens nödvändighet, aldrig kan slutas ett tillfälligt stillestånd med djävulen, aldrig kan finnas ett enda ögonblick, då vi inte står inför den allvetande, allrannsakande, dömande Guden, som på den yttersta domen synligen skall träda fram i sin härlighet.

Den bibliska vaksamheten är så förankrad i det heliga dopet, i tron på den Guds utkorelse, som möter oss där, i förtröstan på att "då frälste han oss, icke på grund av rättfärdighetsgärningar som vi hade gjort, utan efter sin barmhärtighet, genom ett bad till ny födelse och förnyelse i helig ande". (Tit. 3:5) Här har vaksamheten sin grundval. Härav formas och skapas vaksamhet, så att den blir biblisk, kristen, äkta. Det är nämligen inte så, att allt tal om vaksamhet skänker den rätta oljan, tänder den rätta lågan, skapar den rätta väntan på den rätte brudgummen. Inte ens ropet "Jesus kommer", en formulering, som möter på olika slags affischer, skapar det rätta vakandet. Ingen aldrig så massiv anhopning av detaljer ur d.h. Skrifts framställning av den yttersta dagen, ingen aldrig så hektisk viljeanstängning att med alla

kända religiösa hjälpmedel hålla sig vaken, ingen aldrig så uttalad medvetenhet om att leva i den yttersta tiden och att gå mot den yttersta domen, inget av allt detta förhjälp till att uppfylla predikotextens ord: "Haven edra länder omgjordade och edra lampor brinnande". Den mest artikulera insikten om den yttersta dagen finner vi måhända hos mohammedanerna, där denna läropunkt står i centrum. Ändå är där ingen biblisk olja förhanden, inget ljus tänt utan endast svartaste mörker. Bara tron på evangelium, på Guds ingripande i dopet, på utkorelsen utan all vår förtjänst gör det möjligt att leva i rätt, andeskänkt, glad vaksamhet, i den trons förväntan, som jublar "Se brudgummen kommer", icke "Fallen över oss, och döljen oss för dens ansikte, som sitter på tronen, och för Lammetts vrede. Ty deras vredes stora dag är kommen, och vem kan bestå?" (Upp. 6:16 f.) Härom säger vi så:

- I. att vaka är att vaka med rätt olja i lampan,
- II. att vaka är att icke sluta sig för nådens gåva,
- III. att vaka är att i tron ständigt mottaga Ord och sakrament.

I. Att vaka är att vaka med rätt olja i lampan.

Det finns bara ett rätt sätt att nalkas den yttersta dagen och att gå mot sin egen död, nämligen det vanliga av Gud instiftade och för alla kristna gällande kristenlivet, tron på syndernas förlåtelse, rättfärdiggörelsen genom tron allena för Jesu Kristi skull, den dagliga bättringens kamp. Detta och detta allena är oljan, som lyser upp den mörka natten. Därför är vaksamhet att vaka över att oljan är den rätta oljan, att inget annat skänks i våra lampor, att inget tillåts blanda sig med oljan, förorena den, späda ut den. Så är vaksamheten att vaka över den rätta läran, att endast den förkunnas, att bedja: "Ack bliv hos oss, o Jesu Krist, Ty afton är nu kommen visst. Din helga läras klara ljus Låt alltid lysa i ditt hus." (sv. ps. 175:1)

II. Att vaka är att inte sluta sig för nådens gåva.

Den varning, som dagens evangelium uttalar, är riktad mot de fromma, mot dem, som mottagit oljan, som hör evangelium och trott det. De kan falla under den dom, som uttalas strax efter predikotexten: "Den tjänare, som hade fått veta sin herres vilja, men som icke redde till eller gjorde efter hans vilja, han skall bliva straffad med många slag". (Luk. 12:47) Ställda inför Guds goda och nådiga vilja, inför evangeliums tillsägelse av påskens rättfärdighet, inför dopets gåva av den vita skruden, kan de fördriva nådens helige Ande, akta "förbundets blod för orent" (Hebr. 10:29), insomna i synden. Kort sagt: man kan avfalla från Gud, avvisa det goda, som han vill skänka. Detta är alltför fasansfullt för att fattas av förnuftet, men Ordet skänker oss denna undervisning som ett nödvändigt tuktomedel, som en nyttig varning, som en maning till vaksamhet.

III. Att vaka är att i tron ständigt mottaga Ord och sakrament.

Det avfall, som Jesus varnar oss för, sker inte bara inför Ord och sakrament, inför den uppenbarade nådiga viljan, utan också så, att den avfallne i yttre måtto kan leva kvar i kyrkans yttre gemenskap, bruka dess gemenskap. När denna sanning blir uppenbar för en kristen, uppstår lätt den tanken, att kyrkogången alltså inget betyder, att det är något därutöver, något annat som fordras, någon särskild fromhetshandling. Så förvrängs vaksamheten och blir obiblisk. Den bibliska vaksamheten bygger nämligen blott på Ord och sakrament, mottagna i tron, omfattade med förtröstan på vad de skänker. Så övervinns avfallet eller avfallets fara inte med något annat, förment högre sätt att nalkas Gud, utan genom att i tro ständigt mottaga Guds gåva, genom att med den tro, som Gud skänker på evangelium, lyssna på evangelium, tro Ordet och sakramenten och så förbli rätt bibliskt vakande.

Amen.